

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Kính gửi: Trường Tiểu học Tân Kiều 1

1. Tôi (chúng tôi) ghi tên dưới đây:

Số TT	Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác (hoặc nơi thường trú)	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tỷ lệ (%) đóng góp vào việc tạo ra sáng kiến (ghi rõ đối với từng đồng tác giả, nếu có)
1	Lê Thị Thu Hương	22/03/1982	Trường Tiểu học Tân Kiều 1	Giáo viên Tiểu học hạng II	Đại học sư phạm Mỹ thuật	100%

2. Là tác giả (nhóm tác giả) đề nghị xét công nhận sáng kiến: Biện pháp giúp học sinh khối Ba Trường Tiểu học Tân Kiều 1 nâng cao kỹ năng vẽ hình dáng người.

3. Chủ đầu tư tạo ra sáng kiến (trường hợp tác giả không đồng thời là chủ đầu tư tạo ra sáng kiến): (không có)

4. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục

5. Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử: 09/10/2023

6. Mô tả bản chất của sáng kiến:

6.1. Tình trạng của giải pháp đã biết:

a) Tình trạng

Mỹ Thuật là nghệ thuật tạo ra cái đẹp nhằm phục vụ cho chính bản thân người học hoặc nhu cầu thưởng thức cái đẹp của xã hội, là một trong những môn học có tầm quan trọng trong hệ thống giáo dục, góp phần khơi dậy óc sáng tạo, sự tìm tòi hiểu biết của các em về thiên nhiên, con người và cuộc sống xung quanh cũng như hình thành nhân cách học sinh. Trong quá trình học các nội dung đề tài rất phong phú đa dạng... trong đó hình ảnh con người trong tranh luôn là hình ảnh chính làm cho bức tranh sinh động và đầy đủ hơn. Để học sinh phát triển khả năng đó thì các em phải được thể hiện bằng cách nhìn, cách suy nghĩ khi vẽ con người phải sinh động về hình dáng, tư thế động tác phải khác nhau.

Qua thực tế giảng dạy tại đơn vị tôi nhận thấy đa số các em học sinh khối lớp Ba chưa nắm bắt được hình dáng, tư thế con người, tạo dáng hoạt động còn đơn giản, lung tung khi vẽ hình dáng người. Vẽ hình người còn quá nhỏ, tỷ lệ cơ thể người không cân đối, không tự tin khi vẽ hình. Đa số học sinh chỉ vẽ được dáng người ở tư thế đứng im, ít khi vẽ dáng người khi chuyển động dẫn đến bức tranh thiếu đi sự sinh động.

b) Những ưu, nhược điểm, thuận lợi, khó khăn của giải pháp

Trong quá trình giảng dạy, việc giúp học sinh biết cách vẽ dáng người, vẽ được dáng người sẽ làm cho bức tranh sinh động và phong phú sinh động hơn góp phần nâng cao chất lượng môn Mỹ thuật.

Tuy nhiên các em chưa được xem và trải nghiệm nhiều về vẽ hình dáng con người nên chưa nắm bắt được tư thế, hình dáng, sự chuyển động của cơ thể con người. Trong quá trình làm bài, các em thường e ngại, lo sợ không biết phải vẽ như thế nào và bắt đầu vẽ từ đâu nên không thể hiện được hết ý tưởng của mình. Do khả năng tư duy, trí tưởng tượng của các em chưa phong phú, kỹ năng vẽ hình dáng người còn hạn chế dẫn đến hình vẽ người của các em thiếu sự cân đối. Trong quá trình giảng dạy giáo viên chưa gây được sự hứng thú học tập cho học sinh ít thị phạm vẽ trực tiếp cho học sinh xem. Học sinh ít tập trung quan sát các hoạt động đang diễn ra, chưa khắc sâu được những động tác tư thế của con người khi hoạt động.

6.2. Nội dung của giải pháp đề nghị công nhận là sáng kiến:

a) Mục đích của giải pháp

Qua các giải pháp nhằm giúp cho học sinh nâng cao kỹ năng vẽ dáng người, nhận biết vẽ đẹp sự sinh động về hình dáng người đang hoạt động. Phát huy khả năng sáng tạo, khả năng quan sát bắt đầu vẽ được dáng người từ những nét cơ bản đến phức tạp, giúp học sinh nắm chắc kiến thức đã học... Có như vậy các em mới cảm thụ được hết vẽ đẹp của bài vẽ, các em yêu thích môn học hơn từ đó vận dụng vào thực tiễn.

b) Tính mới của giải pháp

b.1. Giải pháp 1: Khai thác và sử dụng tốt hình ảnh minh họa trực tiếp

Việc sử dụng hình ảnh minh họa là rất quan trọng, bởi đồ dùng dạy học là sự hiện diện của kiến thức. Hình ảnh minh họa đối với môn Mỹ thuật giúp học sinh tiếp thu kiến thức nhanh và hiệu quả.

Giáo viên sử dụng hình ảnh minh họa để hướng dẫn học sinh quan sát tư thế, hình ảnh hoạt động dáng người, hướng dẫn học sinh quan sát nhận biết dáng chuyển động, tư thế người đứng im. Khi sử dụng hình ảnh minh họa cần lựa chọn hình ảnh phù hợp với mục đích, yêu cầu, phù hợp với khả năng của học sinh. Khi sử dụng đồ dùng dạy học cần khai thác hết tính tác dụng của nó.

Để học sinh làm tốt giáo viên cho học sinh xem bài vẽ chưa đẹp, bài vẽ hình người vẽ còn nhỏ và một số bài vẽ có hình vẽ dáng người cân đối, có nhiều dáng chuyển động khác nhau. Học sinh quan sát trước để học sinh được phân tích nhận xét quan sát học hỏi rút kinh nghiệm cho bài vẽ của mình, đồng thời khơi dậy hứng thú cho em làm bài.

Giáo viên cần có kế hoạch sưu tầm các bài vẽ tranh của học sinh để làm tư liệu giảng dạy cần phân loại từng bài dạy sao cho sát đối tượng. Chính những bài vẽ của học sinh mới là minh chứng sinh động cho bài dạy bởi chúng sát nội dung, yêu cầu của

bài học phù hợp với khả năng của học sinh, vì vậy có tác dụng kích lệ động viên các em học tập.

Trong tiết học giáo viên cho học sinh làm mẫu một số động tác: Đi, chạy, nhảy, mang, vác, ngồi... Khi quan sát trực tiếp như thế giúp học sinh cảm nhận được sự phong phú, sinh động dáng người chuyển động.

Đây cũng là một giải pháp tuy đơn giản giúp học sinh nắm bắt tốt hình dáng người một cách hiệu quả.

b.2. Giải pháp 2. Phát huy khả năng tư duy, sáng tạo của học sinh thông qua vẽ dáng người hình que

Sử dụng nét để vẽ người đây là cách dạy học tích cực, giúp em học sinh tìm cách vẽ người phù hợp với khả năng của mình, vẽ người từ nét, nét cong, nét thẳng, nét xiên trái, nét xiên phải... tạo cho các em hứng thú mới, các em thấy vẽ như thế sẽ không khó với khả năng của các em, học sinh cảm thấy thú vị thích thú khi vẽ.

Dáng người que là sau khi xác định dáng mình muốn vẽ thì hướng dẫn cho học sinh tạo dáng người cơ bản theo các đường trục chính như đầu, xương sống, xương tay, chân bằng một nét vẽ kéo dài hay nét xiên, nét gấp khúc. Giáo viên cần lưu ý hướng dẫn học sinh các nét vẽ theo dáng muốn vẽ như cúi lưng thì vẽ nét cong, ngồi thì lưng cong chân tay gập lại vẽ bằng nét gấp khúc

Nên hướng dẫn các em vẽ phác toàn bộ dáng người hình que trước rồi từ đó vẽ chi tiết trang phục sau. Khi phác xong dáng người que như ý muốn giáo viên nên tạo những tình huống câu hỏi để học sinh tự khám phá và cũng là để tạo hứng thú cho học sinh.

Ví dụ: Vẽ dáng người theo cách của cô có dễ không? (Học sinh sẽ cảm nhận được dáng người vẽ rất dễ). Theo em làm thế nào để thành dáng người đầy đủ, đẹp hơn? (Học sinh sẽ tìm ra cách vẽ trang phục từ dáng người que để tạo được dáng người đẹp và hoàn chỉnh hơn).

Lưu ý học sinh: Có thể vẽ hết các dáng người que để xây dựng thành bộ cục tranh theo chủ đề rồi sửa hình chi tiết sau. Trong một bài vẽ nên tạo những dáng người khác nhau, dáng người chuyển động cho bức tranh phong phú hơn.

Dạy theo phương pháp vẽ hình này hầu hết học sinh đều làm được và cảm thấy rất dễ dàng khi vẽ, không còn e ngại lo sợ khi vẽ tranh có hình dáng người.

b.3. Giải pháp 3. Giúp học sinh vẽ tốt hình dáng người bằng các hình học cơ bản kết hợp câu hỏi gợi mở

Đây là biện pháp giúp phát huy trí tưởng tượng phong phú của học sinh. Khi quan sát tranh về dáng người tôi có những câu hỏi gợi mở để các em nhận biết các bộ phận chính trên cơ thể con người có dạng hình học nào? Hướng dẫn cách vẽ tôi lại đưa ra các câu hỏi nhắc lại để các em tham gia tưởng tượng hình ảnh minh họa cùng giáo viên. Khi tôi hướng dẫn cách vẽ thì dựa vào hình học đã vẽ chỉnh sửa hình bằng những nét cong cho rõ bộ phận và vẽ thêm chi tiết tóc, mắt, miệng để được dáng người hoàn chỉnh.

Ví dụ: Khi vẽ hình dáng, tư thế con người để học sinh dễ dàng nắm được cách vẽ thì tôi đặt câu hỏi yêu cầu học sinh liên tưởng đến các mảng hình như: Theo em người gồm những bộ phận chính nào (đầu, mình, chân, tay)? Em thấy đầu giống hình gì (hình tròn)? Phần mình có dạng hình gì (hình tam giác, chữ nhật)? Tay và chân có dạng hình gì (hình chữ nhật). Từ đó các em sẽ liên tưởng rất nhanh đến các hình ảnh có liên quan đến cơ thể con người bằng những hình học cơ bản sẽ giúp các em nắm được cách vẽ và vẽ rất dễ dàng.

Lưu ý học sinh: Khi phác hình người từ những hình học cơ bản xong, các em cần dựa trên hình đã phác chỉnh sửa lại nét cong và bổ sung chi tiết để hình dáng người hoàn chỉnh và đẹp hơn tránh những trường hợp vẽ dáng người như rôbot.

Qua cách làm này tôi nhận thấy học sinh rất hứng thú trong quá trình học, các em biết lựa chọn được những hình học cơ bản phù hợp để tạo được dáng người theo ý thích, tạo được sự tự tin cho các em khi vẽ hình.

b.4. Giải pháp 4. Phát huy khả năng thực hành, sáng tạo của học sinh thông qua cách thị phạm trực tiếp

Trong mỗi tiết dạy, sau khi học sinh nắm được kiến thức một cách cụ thể về lí thuyết thì sẽ vận dụng và thể hiện kĩ năng của mình qua bước thực hành. Đó là thông tin mà ta có thể xem rất cần thiết vì nó giúp cho người học thể hiện khả năng và sự tiếp thu của mình trong quá trình học, qua đó học sinh còn tìm ra những điều mới mẻ, phong phú trong khi thực hành.

Đa số học sinh chỉ vẽ được dáng người ở tư thế đứng im, ít khi vẽ dáng người khi chuyển động dẫn đến hình dáng người khô cứng thiếu sinh động. Mặc dù đã hướng dẫn cụ thể cách vẽ nhưng vẫn gặp phải những câu thắc mắc của học sinh như: Em không biết vẽ người, khi vẽ người ngồi, cúi xuống thì làm thế nào? Chính vì vậy khi hướng dẫn học sinh cách vẽ giáo viên cần thị phạm trên bảng kết hợp với lời nói, câu hỏi gợi mở cho học sinh nắm được các bước vẽ.

Trong quá trình thị phạm trên bảng tôi còn hướng dẫn học sinh các bộ phận trên cơ thể phải vẽ sao cho phù hợp cân đối nhau. Với những học sinh vẽ còn yếu thì nên hướng dẫn kỹ hơn về tỉ lệ các bộ phận như thế nào là hợp lý. Khi thị phạm trên bảng thì học sinh vừa nghe vừa nhìn sẽ tiếp thu kiến thức một cách hiệu quả hơn. Học sinh chú ý theo dõi, nhận xét vì được chỉ dẫn gợi ý, quan sát cách vẽ trực tiếp giúp các em nhận ra sẽ tự mình vẽ được. Khắc phục thói quen vẽ hình quá nhỏ, tỷ lệ người cân đối và dễ nhìn hơn.

Trong quá trình giảng dạy tôi luôn đưa ra những hình ảnh đơn giản để hướng dẫn cho học sinh dễ tiếp thu và vận dụng, kịp thời động viên khi học sinh tiến bộ dù là nhỏ nhất để các em mạnh dạn và tự tin thể hiện bài vẽ theo ý tưởng của mình.

c) Ưu, nhược, điểm của giải pháp mới:

Giúp các em nâng cao kỹ năng vẽ dáng người, phát triển khả năng quan sát, tư duy sáng tạo và tăng cường khả năng cảm nhận cái hay, cái đẹp trong cuộc sống thông

qua những sáng tạo trong bài vẽ của mình. Các em tự tin hơn khi vẽ hình dáng người trong tranh.

Bổ sung vào phần phụ lục (nếu có): bản vẽ kỹ thuật hoặc sơ đồ để mô tả và minh họa nhằm bộc lộ rõ tính mới/tính sáng tạo của giải pháp.

7. Khả năng áp dụng của giải pháp:

Những biện pháp nêu trên được phổ biến có giá trị thực tiễn cao, giúp học sinh phát huy kỹ năng vẽ dáng người. Chất lượng bài vẽ được nâng cao, học sinh phát huy cách vẽ hồn nhiên, ngây thơ bộc lộ sự phát triển trí tuệ, tính sáng tạo trong từng bài vẽ được phát huy rõ rệt. Đã chuyển biến nâng cao chất lượng trong dạy – học môn Mĩ thuật. Giải pháp có thể áp dụng hiệu quả cho các khối lớp khác của trường và học sinh ở các trường tiểu học.

8. Hiệu quả, lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng giải pháp:

Với những phương pháp thiết thực đã nêu, thời gian qua tôi nhận thấy học sinh rất thích học vì các em được trải nghiệm, gần gũi cuộc sống. Học sinh khắc phục những thói quen vẽ hình người quá nhỏ, tỷ lệ người các em vẽ cân đối và dễ nhìn hơn.

Các em nắm bắt được tư thế, hình dáng, sự chuyển động của cơ thể con người và áp dụng tốt vào trong quá trình thực hành. Khả năng quan sát, ghi nhớ, trí tưởng tượng của các em được phát triển, học sinh hứng thú và thích học hơn trong giờ học Mĩ thuật.

Bảng thống kê so sánh sự tiến bộ của học sinh trong môn học Mĩ thuật

Kết quả	TSHS	Hoàn thành tốt		Hoàn thành		Chưa hoàn thành	
		Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
Trước khi trải nghiệm	129	17	13,17	83	64,34	29	22,48
Sau khi trải nghiệm	129	41	31,78	88	68,21	0	0

9. Những thông tin cần được bảo mật (nếu có); (không có)

10. Các điều kiện cần thiết để áp dụng sáng kiến; Học sinh Khối lớp Ba trường Tiểu học Tân Kiều 1

11. Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tác giả;

Đối với giáo viên các giải pháp thực hiện không mất nhiều thời gian và công sức lao động. Đối với học sinh chỉ trong thời gian ngắn có sự chuyển biến tích cực giúp các em vẽ được đáng người với nhiều tư thế động tác khác nhau, hình vẽ sinh động hơn. Kết quả học tập môn Mỹ thuật được nâng lên rõ rệt.

Giáo viên cảm thấy tự tin và chủ động hơn, tiết dạy trở nên sôi nổi. Học sinh tập trung nhiều vào tiết học, tích cực học tập. Chất lượng bài vẽ được nâng lên đáng kể.

Học sinh hiểu được tầm quan trọng của môn học, học sinh sẽ cảm nhận được cái đẹp, cái hay, có sáng tạo hơn trong quá trình học.

12. Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tổ chức, cá nhân đã tham gia áp dụng sáng kiến lần đầu, kể cả áp dụng thử (nếu có); (không có)

13. Danh sách những người đã tham gia áp dụng thử hoặc áp dụng sáng kiến lần đầu (nếu có); (không có)

Tôi (chúng tôi) xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật./.

Tân Kiều, ngày 30 tháng 03 năm 2024

NGƯỜI NỘP ĐƠN

Lê Thị Thu Hương